



بررسی رابطه اهمال کاری تحصیلی با پرخاشگری در دانش آموزان ابتدایی

غلامرضا آفتاب سوار^۱، ایمان سیدمحرمی^۲

۱- کارشناس ارشد علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، واحد شهید رجایی تربت حیدریه، تربت حیدریه، ایران (نویسنده مسئول)

۲- کارشناس ارشد مشاوره، دانشگاه فرهنگیان، واحد شهید رجایی تربت حیدریه، تربت حیدریه، ایران

چکیده

اهمالکاری تحصیلی و پرخاشگری از جمله مشکلات شایع در سنین نوجوانی است. مطالعه حاضر با هدف بررسی رابطه اهمالکاری تحصیلی با پرخاشگری در دانش آموزان انجام پذیرفت. جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه دانش آموزان ابتدایی دوره دوم شهرستان رشتخوار بود که در سال تحصیلی ۹۶-۹۷ مشغول به تحصیل بودند. شرکت کنندگان شامل دانش آموزان دختر و پسر بودند که در بازه سنی ۱۱ و ۱۲ سال و در پایه پنجم و ششم قرار داشتند. تعداد ۱۵۰ نفر از جامعه پژوهش به روش نمونه گیری طبقه ای و با استفاده از جدول کرجسی و مورگان برای نمونه پژوهش در نظر گرفته شد. ابزار سنجش پرسشنامه پرخاشگری باس و پری و پرسشنامه اهمالکاری تحصیلی سواری بود. نتایج مطالعه حاضر نشان داد بین پرخاشگری و اهمالکاری تحصیلی ارتباط مستقیم و معناداری وجود دارد ($F=0.48, p<0.05$). احتمال می رود یک رابطه حلقوی بین اهمالکاری و پرخاشگری در دانش آموزان وجود دارد که افزایش یکی از متغیرها با افزایش دیگر متغیر همراه است.

واژه های کلیدی: دانش آموزان، اهمالکاری تحصیلی، پرخاشگری

مقدمه

بهبود عملکرد تحصیلی دانش آموزان یکی از اهداف آموزش و پرورش است و سرمایه گذاری در این زمینه جزء وظایف ضروری مسئولین امر تلقی می شود (۱). نتایج مطالعات جوکار و دلاورپور نشان می دهد یکی از شایع ترین مشکلات در سطوح مختلف تحصیلی و یکی از عواملی که عملکرد تحصیلی دانش آموزان را تهدید می کند، اهمالکاری تحصیلی است (۲). اهمالکاری یکی از موضوعاتی است که از مدت های طولانی به عنوان یک رفتار خودناتوان سازی شناخته شده است و باعث می شود فرد اهمالکار زمان زیادی را تلف کند و افزایش استرس و افت

عملکرد تحصیلی را به همراه دارد (۳). بیشتر پژوهش ها بر روی اهمالکاری نشان می دهد که منجر به عملکرد تحصیلی پایین می شود. اهمال کاری تحصیلی تمایلی غیر منطقی برای به تعویق انداختن آغاز یا کامل کردن یک تکلیف تحصیلی است که فراگیران با وجود قصد انجام فعالیت تحصیلی در زمان مشخص، انگیزه کافی برای انجام آن را ندارند (۴). اهمالکاری تحصیلی می تواند به صورت " به تاخیر انداختن اهداف تحصیلی به مرحله ای که عملکرد بهینه به شدت دور از دسترس می شود" تعریف شود، که منجر به یک حالت پریشانی روانشناختی می شود (۵). سولومون و راثلوم (۱۹۸۴) معتقد هستند که اضطراب تجربه شده در طول دوران تحصیل به خاطر تاخیر مداوم در تکلیف تحصیلی علت اصلی اهمال کاری تحصیلی می باشد (۶).

برخی پژوهشها نشان می دهد اهمالکاری با کمبود انگیزش، نقص خود تنظیمی، مکان کنترل بیرونی، کمالگرایی، اضطراب حالت و صفت، ترس از شکست، کمبود خود کارآمدی و کمبود اعتماد به خود، مرتبط شده است (۷).

نتایج یافته های استیل (۲۰۰۷) نشان می دهد اهمال کاری تحصیلی در سال های اخیر افزایش چشمگیری پیدا کرده است که با توجه به شیوع و پیامدهایش منجر به ایجاد مشکلاتی هم برای فرد و هم جامعه می شود و سرمایه های فردی و اجتماعی را هدر می دهد، در نتیجه توجه به پیامدهای آن از جمله پیشرفت تحصیلی پایین ضروری به نظر می رسد (۸-۹). اهمال کاری به عنوان یک رفتار خودناتوان سازی منجر به زمان تلف شده، افزایش استرس و عملکرد تحصیلی ضعیف می شود (۱۰) و توجه به آن در مدارس ضروری به نظر می رسد.

بر اساس یافته های بالینی هیجانان منفی و رفتارهای تهاجمی مانند نافرمانی و عصبانیت برانگیزاننده های مهم برای اهمالکاری هستند. برای دارنده های این ویژگی های شخصیتی، تکلیف در نظر گرفته شده به عنوان تکالیفی آزارنده تجربه می شوند و در نتیجه باعث می شود که افراد از آن ها اجتناب کنند (۱۱).

پرخاشگری یکی از رفتارهای تهاجمی و از شایع ترین مشکلات کودکان و نوجوانان است که باعث صدمه زدن به دیگران می شود. درکس، تربت